

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 21CoE/88/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8514204617
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Antónia Kandrává
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8514204617.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v exekučnej veci oprávneného: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpeného advokátskou kanceláriou Advocate s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 36 865 141, proti povinnému: C. S., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom R. XX, o vymoženie 428,19 Eur s príslušenstvom, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Stará Ľubovňa č.k. 5Er/523/2014-29 zo dňa 19.08.2015, jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e sa uznesenie.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením Okresný súd Stará Ľubovňa (ďalej len „súd prvého stupňa“) žiadosť súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého, Exekútorový úrad Bratislava zo dňa 22.5.2014 o udelenie poverenie na vykonanie exekúcie vedenej u súdneho exekútora pod sp. zn. EX 24525/2014.

Súd prvého stupňa lustráciou v súdnom registri súd zistil, že tejto exekučnej veci predchádza exekučné konanie vedené na tunajšom súde pod sp. zn. 3Er/325/2006, ktorého účastníkmi boli tí istí účastníci konania, ako je tomu v tejto exekučnej veci, a exekučným titulom bol totožný rozhodcovský rozsudok. V konaní vedenom pod sp. zn. 3Er/325/2006 bolo pôvodne súdnemu exekútorovi udelené poverenie na vykonanie exekúcie, avšak následne bola exekúcia uznesením zo dňa 20.1.2012 zastavená z dôvodu, že súd vyhodnotil rozhodcovskú doložku, ako neprijateľnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve. Súd prvého stupňa preto v prvom rade preskúmal, či dôvod, pre ktorý bolo zastavené predchádzajúce exekučné konanie, je stále relevantný.

Po preskúmaní mal za to, že dojednanie rozhodcovskej doložky v bode 17 Všeobecných podmienok poskytnutia úveru a následné konanie pred rozhodcovským súdom viedli vo svojich dôsledkoch k tomu, že spotrebiteľovi bola odopretá ochrana, ktorú mu poskytujú ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a tiež smernice Rady 93/13/EHS. Dospel k názoru, že dojednanie rozhodcovskej doložky v predmetnej spotrebiteľskej zmluve je neprimeranou podmienkou, spotrebiteľ ňou nie viazaný a táto je v rozpore príslušnými ustanoveniami najmä § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, ako aj v rozpore s ustanoveniami smernice Rady 93/13/EHS. Neplatnosť rozhodcovskej doložky spôsobuje, že rozhodcovský súd nemal právomoc rozhodovať spor medzi účastníkmi konania, a preto ním vydaný rozsudok nemôže byť exekučným titulom. Z uvedeného dôvodu súd prvého stupňa žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol.

Uznesenie bolo vydané vyšším súdnym úradníkom.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie oprávnený. Namietal, že súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec, keď na správne zistený skutkový stav nesprávne aplikoval právny predpis. Na zistený skutkový stav súd správne aplikoval § 45 zákona o rozhodcovskom konaní,

pretože pri skúmaní materiálnej stránky exekučného titulu môže súd skúmať hmotnoprávne predpoklady (dovolenosť, možnosť a súlad s dobrými mravmi). Nemôže však skúmať samotné rozhodcovské konanie. V rámci exekučného konania súd nemôže zaujímať právne stanoviská a úvahy k výroku samotného exekučného titulu. Aplikovaním ustanovenia § 45 zákona o rozhodcovskom konaní súd ukrátil účastníkov o ich práva, a to hlavne o právo na prejednanie veci pred príslušným súdom. Postupom súdu došlo k nahradeniu konania o žalobe o zrušenie rozhodcovských rozsudkov exekučným konaním, čo je v rozpore s obsahom a účelom zákona o rozhodcovskom konaní. Odvolateľ taktiež poukázal na nedostatočne zistený skutkový stav prvostupňovým súdom, keď súd konštatoval, že nebola dojednaná žiadna rozhodcovská zmluva. On však uzatvára samostatné rozhodcovské zmluvy a v niektorých prípadoch sú rozhodcovské zmluvy obsiahnuté v rámci všeobecných obchodných podmienok, ktoré sú pre zmluvné strany záväzné. Súd to však nezisťoval a zaťažil konanie vadou nedostatočne zisteného skutkového stavu.

Na základe uvedeného žiadal, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Zákonný sudca podanému odvolaniu v súlade s § 374 ods. 4 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) nevyhovel.

Krajský súd v Prešove ako odvolací súd v rámci kompetencií podľa § 10 ods. 1 O.s.p. preskúmal napadnuté uznesenie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie oprávneného nie je dôvodné.

Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdom prvého stupňa, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje a na doplnenie jeho správnosti poznamenáva:

Rozhodujúcou právnou otázkou, ktorú správne súd prvého stupňa aj bez návrhu prioritne riešil, je otázka platnosti rozhodcovskej zmluvy. Najvyšší súd už vo viacerých rozhodnutiach konštatoval oprávnenie exekučného súdu preskúmať existenciu rozhodcovskej zmluvy. Vo veci 3Cdo 146/2011 najvyšší súd judikoval, že cit.: „Pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozsudok rozhodcovského súdu, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný skúmať, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe uzavretej rozhodcovskej zmluvy. Ak nedošlo k uzavretiu rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok. Pri riešení otázky, či rozhodcovský rozsudok vydal rozhodcovský súd s právomocou prejednať daný spor, nie je exekučný súd viazaný tým, ako túto otázku vyriešil rozhodcovský súd. Exekučný súd je povinný zamietnuť žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, ak už pri postupe podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku vyjde najavo existencia relevantnej okolnosti, so zreteľom na ktorú je nútený výkon rozhodnutia neprípustný“. Obdobne porov. aj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vo veci 6Cdo 143/2011, 2Cdo 245/2010, uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veciach IV. ÚS 55/2011, IV. ÚS 60/2011 a nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. II. ÚS 2164/10 zo dňa 1.11.2011.

Odvolací súd nevidí žiadny dôvod na to, aby sa uvedené závery nemali vzťahovať aj na stav, keď rozhodcovský rozsudok bol založený na neprijateľnej rozhodcovskej doložke v spotrebiteľskej zmluve, pretože podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka účinnom ku dňu uzatvorenia predmetnej zmluvy je neprijateľná zmluvná podmienka neplatná, a teda nevyvoláva právne účinky obdobne ako keď rozhodcovskej zmluvy niet.

Na veci nič nemení uzavretie zmluvy o úvere pred 1.1.2008, pretože súdu nič nebráni judikovať nekalosť rozhodcovskej doložky podľa generálnej klauzuly v zmysle § 53 ods. 1 č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka zakotvenej do zákona od 1.4.2004.

Predmetná rozhodcovská doložka tak, ako vyplýva z čl. 17 všeobecných podmienok poskytnutia úveru upravuje riešenie sporov buď v rozhodcovskom konaní alebo pred všeobecným súdom.

Odvolaací súd nevidí dôvod na odklon od spoločného stanoviska občianskoprávneho a obchodnoprávneho kolégia Krajského súdu v Prešove z 27.9.2010, v zmysle ktorého „zmluvná podmienka v štandardnej formulárovej zmluve uzavretej po 31. 12. 2007 alebo vo všeobecných obchodných podmienkach inkorporovaných do takejto zmluvy, ktorá nebola spotrebiteľom individuálne dojednaná a ktorá vyžaduje od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní, bráni tomu, aby na základe nej vydaný rozhodcovský rozsudok na návrh dodávateľa mohol byť exekučným titulom na udelenie poverenia pre exekútora. O takúto zmluvnú podmienku ide aj vtedy, ak síce spotrebiteľ podľa nej má možnosť vybrať si medzi rozhodcovským a štátnym súdom, ale ak by podľa takejto doložky začalo rozhodcovské konanie na návrh dodávateľa, spotrebiteľ by bol nútený podrobiť sa rozhodcovskému konaniu alebo podať návrh na štátnom súde, ak by chcel zabrániť rozhodcovskému konaniu. Súdu nič nebráni postupovať obdobne aj za stavu, že zmluva bola uzavretá pred 1. januárom 2008“.

Oprávnený neunesol dôkazné bremeno, pokiaľ ide o preukázanie, že rozhodcovská doložka bola dojednaná individuálne. Kvalifikačným kritériom pre záver, že nejde o individuálne vyjednanú zmluvnú podmienku je stav, ak zmluvné podmienky boli vopred pripravené a nebolo možné meniť ich obsah, čo je daný prípad (čl. 3 Smernice Rady 93/13 EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách). Podstatou individuálne nevyjednanej zmluvnej klauzuly je skutočnosť, že bola vopred dodávateľom naformulovaná bez možnosti zmeny jej obsahu.

Záver o neprijateľnosti rozhodcovskej zmluvy odvolací súd vidí tiež v geografických dôvodoch v zmysle judikatúry súdneho dvora C-240/98 - C-244/98 *Océano grupo editoriale*. Neprimeraná vzdialenosť od miesta rozhodcovského konania je skutočnosťou, ktorá má odradzujúce účinky pre spotrebiteľa vo vzťahu k uplatňovaniu práva. Už len samotná vzdialenosť cez 390 km (R. - T.) na rozhodcovské konanie je odradzujúca.

Rozhodcovská doložka v predmetnej spotrebiteľskej zmluve je neprijateľnou podmienkou, v dôsledku čoho je neplatná.

Vo svetle uvedených záverov správne súd prvého stupňa žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol.

Vnútroštátnemu súdu prislúcha určiť, či zmluvná podmienka spĺňa kritériá požadované na to, aby ju bolo možné kvalifikovať v zmysle článku 3 ods. 1 smernice Rady 93/13/EHS ako nekalú (Rozsudok Súdneho dvora európskej únie C-243/08 *Pannon*).

V neposlednom rade odvolací súd poukazuje aj na ďalší dôvod, pre ktorý je rozhodcovská doložka v tomto prípade absolútne neplatná a tým je nedodržanie písomnej formy rozhodcovskej zmluvy. Rozhodcovská zmluva totiž v tomto prípade nebola podpísaná zmluvnými stranami, ale bola len súčasťou všeobecných podmienok poskytnutia úveru, na ktoré podpísaná zmluva len vo všeobecnosti odkazovala. Takúto rozhodcovskú zmluvu ale nemožno považovať za uzavretú podľa §§ 3 a 4 zák. č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní. Táto zmluva sa totiž nemôže uzatvoriť len odkazom na úverové podmienky. Je to zmluva, ktorej obsah a forma sú uvedené v zákone a tento vylučuje jej uzavretie len odkazom na úverové podmienky, pokiaľ ide o spotrebiteľské zmluvy. Ustanovenie § 273 Obchodného zákonníka tu nie je možné použiť a u spotrebiteľských zmlúv niet úpravy obdobnej ako u poisťných zmlúv v prípade § 788 ods. 3 OZ. Neexistencia rozhodcovskej zmluvy znamená to, že rozhodcovský súd nemohol daný spor prejednať. Rozhodcovská zmluva je pojmovo procesným dojednaním, ktorej cieľom je založenie právomoci rozhodcu či Stáleho rozhodcovského súdu, a to namiesto alebo vedľa právomoci súdu všeobecného. Možno povedať, že rozhodcovská zmluva má zmiešanú povahu, pretože sa jednak uzatvára podľa procesného predpisu, a to zákona o rozhodcovskom konaní, ktorý stanovuje len niektoré pravidlá uzatvárania, pokiaľ ide o obsah a formu, avšak v ostatnom, najmä pokiaľ ide o náležitosti právnych úkonov a kontraktáčného procesu, je nutné túto doložku podriaďiť režimu hmotného práva. Rozhodcovská zmluva je teda uzatváraná podľa ustanovení Občianskeho zákonníka o zmluvách ako najbližšieho právneho odvetvia. Rozhodcovská doložka nie je koherentnou súčasťou hlavnej zmluvy, v ktorej je obsiahnutá, a platí doktrína separácie rozhodcovskej zmluvy a zmluvy hlavnej, podľa ktorej sú obe zmluvy na sebe celkom nezávislé. V exekučnom konaní v každom štádiu treba skúmať existenciu podmienok konania a jednou z nich je existencia exekučného titulu. Ak tento bol vydaný orgánom, ktorý na to nemal právomoc, potom ide o akt, ktorý nemá atribúty exekučného titulu a dôsledkom je zastavenie

exekučného konania alebo zastavenie exekúcie alebo zamietnutie žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, ktoré má v konečnom ten dôsledok, že v zmysle § 44 ods. 3 Exekučného poriadku sa exekučné konanie zastaví. Aj keď rozhodcovská doložka bola súčasťou všeobecných podmienok poskytnutia úveru, ktoré sa nachádzali na zadnej strane zmluvy, v zmysle rozhodnutia NS SR sp. zn. 2Cdo 245/2010, ani zo samotného technického spojenia zmluvy a Všeobecných podmienok poskytnutia úveru nemožno vyvodit', že obsahuje nepochybný prejav vôle účastníkov zmluvy o úvere.

Judikatúra súdov vrátane európskeho súdu nevyžaduje, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia (porov. rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok Higginsová a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I; uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04). Odvolací súd so zreteľom na neplatnú rozhodcovskú doložku nepovažoval za potrebné zaoberať sa ostatnými odvolacími námietkami.

Z uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne vrátane osvojenia si dôvodov (§ 219 ods. 1, 2 O.s.p.). Ani odvolací súd nie je presvedčený, že by sa mal vykonať predložený rozhodcovský rozsudok.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.